

Evaluering av nasjonale kompetansetjenester 2014

Kriterier i denne evalueringen bygger på regelverk fastsatt i forskrift om godkjenning av sykehus, bruk av betegnelsen universitetssykehus og nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten av 17. desember 2010, kapittel 4, og tilhørende veileder om Godkjenning av nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten, sist revidert 1. mai 2014.

Navn på tjenesten:	Nasjonal kompetansetjeneste for bevegelsesforstyrrelser		
Lokalisering:	Helse Stavanger HF		
Tjenestens innhold: Nasjonale kompetansetjenester er et virkemiddel for å bygge opp og spre kompetanse innenfor et spesifikt fagområde. Det skal utarbeides en kort beskrivelse (inntil 100 ord) av tjenestens innhold, formål og avgrensning. Beskrivelsen skal være forståelig for brukere og publikum generelt.			
Ja Nei Ikke			
oppgitt			
Er tjenestens innhold, formål og avgrensning tilstrekkelig beskrevet?			
Kommentar: Dagens beskrivelser av innhold, formål og avgrensning for de nasjonale tjenestene varierer både i kvalitet og innhold. Noen av beskrivelsene reflekterer ikke tjenestens innhold, noen er vanskelig å forstå for brukere av tjenesten og noen er ikke i tråd med regelverk for ordningen. Helsedirektoratet har iverksatt et arbeid for å få utarbeidet beskrivelser for alle nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten etter en felles mal. Dette arbeidet vil bli ferdigstilt i 2015. Gjeldende beskrivelse av tjenestens innhold, formål og avgrensning er derfor ikke vurdert for 2014.			

Kvalitetssystem:

Formålet med å etablere en nasjonal kompetansetjeneste, er å utvikle og heve kvaliteten på de leverte tjenestene i hele utrednings- og behandlingsforløpet. For å kunne ivareta dette skal nasjonale kompetansetjenester etablere system for å kunne overvåke behandlingsresultater innenfor kompetansetjenestens ansvarsområde. Dette kan gjøres for eksempel ved bruk av medisinske kvalitetsregistre og biobanker mv.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det etablert et system for å overvåke behandlingsresultater?		X	
Er det knyttet kvalitetsregister eller biobank til tjenesten?		X	

Kommentar: Det fremgår av årsrapport at tjenesten er i ferd med å etablere et Nasjonalt kvalitetsregister for Parkinsons sykdom og en biobank.

Forskning:

Nasjonale kompetansetjenester skal delta i forskning og etablering/oppbygging og deltagelse i nasjonale og internasjonale forskningsnettverk.

Den fremste oppgaven til en kompetansetjeneste er å bygge opp og spre kompetanse. Denne kompetansen må bygge på kunnskap som er vitenskapelig dokumentert. Slik kunnskap fremskaffes gjennom forskning, kunnskapsoppsummeringer og medisinsk metodevurdering m.m. I og med at det primære mål er å bygge opp kompetanse i andre regioner, er det viktig at disse trekkes med i forskningssamarbeid og faglige nettverk.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Drives det forskning ved tjenesten?	X		
Er det etablert forskningsnettverk hvor andre regioner inngår?	X		

Kommentar:

Det viser til en rekke publiserte vitenskapelige artikler i 2014. Det vises også til et stort antall forskningsprosjekt som pågår. Kun to av disse involverer andre helseregioner og det deltar ikke forskningsmiljø fra Helse Midt-Norge og Helse Nord.

Det etterlyses en kort beskrivelse av behovet for forskning innen dette fagområdet og i hvilken grad forskningen bidrar til å utvikle og heve kvaliteten på utredning og behandling pasienter med bevegellesforstyrrelser. Det er selvfølgelig spesielt interessant dersom tjenesten kan vise til konkrete forskningsresultater som har endret praksis.

Kompetansespredning:

En nasjonal kompetansetjeneste er i første rekke etablert for å bygge opp og spre kompetanse. Dette skal skje innenfor en rimelig tidshorisont. For å oppnå ønsket effekt innenfor en tidsplan, kreves et systematisk arbeid. Alle nasjonale kompetansetjenester skal derfor utarbeide en plan for kompetansespredning. En slik plan skal bygge på en analyse/kartlegging av behov og virkemiddel, og er et verktøy til å oppnå tjenestens resultatmål.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Har tjenesten utarbeidet en plan for kompetansespredning?	X		

Kommentar:

Tjenesten driver kompetansespredning til helsepersonell, andre faggrupper, pasienter og pårørende. Det fremgår at tjenesten har utarbeidet en plan for kompetansespredning. Det er ikke beskrevet om denne planen er utarbeidet på bakgrunn av en kartlegging og analyse om behov og bruk av virkemiddel.

Tjenesten er etablert for å gjøre andre gode. Denne tjenesten skal bygge opp og spre kompetanse om utredning og behandling av bevegelsesforstyrrelser. Det er forutsatt at nasjonale kompetansetjenester bygger opp faglige nettverk i alle helseregioner slik at disse på sikt kan overta ansvaret for dette kompetanseområdet. Det fremgår ikke hvor langt tjenesten har kommet i dette arbeidet. Det bes om at det rapporteres på dette i årsrapport.

Resultatmål:

Nasjonale kompetansetjenester etableres for å bygge opp og spre kompetanse innenfor et spesifikt fagområde innenfor en rimelig tidshorisont. Kompetansetjenesten skal utarbeide resultatmål for de oppgaver som er tillagt tjenesten og et system for å dokumentere oppnådde resultat. Resultatmål for tjenesten skal være operasjonaliserbare og skal kunne måles.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det utarbeidet resultatmål for tjenesten?	X		

Kommentar: Det er utarbeidet en rekke resultatmål for tjenesten. Mange av resultatmålene synes egnet til bruk i virksomhetsplan for tjenesten. Det fremgår imidlertid en rekke resultatmål som vil være vanskelig å oppnå og ikke minst vanskelig å måle. Disse oppfattes å ligge utenfor eller på siden av denne tjenestens formål.

En nasjonal kompetansetjeneste i spesialisthelsetjenesten er etablert for å bygge opp og spre kompetanse innenfor et spesifikt fagområde innenfor en rimelig tidshorisont. Det betyr at alle nasjonale kompetansetjenester har en avmålt tid til å bygge opp og spre kompetansen innenfor de fagområder som er beskrevet som kompetansesvake. I det perspektivet skal tjenesten også utarbeide et overordnet resultatmål som tydeliggjør hvorfor tjenesten ble etablert, hva en har ønsket å oppnå ved å etablere denne tjenesten og når en ser for seg at dette resultatmålet kan nås.

Referansegruppe:

Det skal oppnevnes en faglige referansegrupper for alle nasjonale tjenester. Gruppens fremste oppgaver er å bidra til at de nasjonale tjenestene blir drevet i tråd med intensjonen og at de avgir årlig rapportering fra sitt arbeid. Oppgaver, sammensetning og funksjon fremgår av referansegruppens mandat og regelverk for ordningen.

Ja Nei Ikke

oppgitt

Er det oppnevnt referansegruppe til tjenesten?	X		
Har referansegruppen godkjent tjenestens årsrapport?	X		
Representerer leder av referansegruppen en annen helseregion enn den region hvor tjenesten er lokalisert?	X		
Er alle helseregioner representert i referansegruppen?	X		
Har referansegruppen brukerrepresentasjon?		X	
Er det vurdert deltagelse fra andre aktører i referansegruppen?			X

Kommentar: Det er etablert en egen faglig referansegruppe for tjenesten.
Referansegruppen har godkjent tjenestens årsrapport.

Referansegruppens tilbakemelding er så kortfattet at den har liten verdi for tjenesten, helsetjenesten og de som har overordnet ansvar for drift og evaluering av tjenesten.

Denne tjenesten ble etablert fordi helseregionene mente at det var behov for å bygge opp kompetanse i helseregionene og i helsetjenesten for øvrig. Referansegruppens tilbakemelding er viktig for å kunne fastslå om tjenesten fungerer i tråd med intensjonen og at kompetanseoppbyggingen i den enkelte helseregion og evt. i helse- og omsorgssektoren skjer i tråd med plan og resultatmål for tjenesten. Det etterlyses derfor en bedre og mer utfyllende tilbakemelding fra referansegruppen. Vi er spesielt interessert i om de ulike helseregioner for dekket sitt behov for kompetansespredning på dette fagområdet

Det fremgår at tjenesten ser utfordringer i forhold til kompetansenivå i helse- og omsorgstjenesten. Tjenesten bør vurdere på nytt om referansegruppen bør utvides med deltagelse fra helse- og omsorgstjenesten og fra brukersiden.

Helsedirektoratets vurdering og anbefaling:

Helsedirektoratets vurdering er basert på opplysninger gitt i årsrapport fra tjenesten og kommentarer gitt av den faglige referansegruppen. Vurderingstema bygger på regelverk for ordningen.

Det vises til kommentarer gitt for det enkelte punkt i denne evalueringen.

Denne tjenesten bør tydeliggjøre sin rolle som nasjonal kompetansetjeneste og hvordan tjenesten skal bygge opp og spre kompetanse om utredning og behandling av bevegelsesforstyrrelser innenfor en rimelig tidshorisont.

Ved evaluering av denne nasjonale tjenesten for driftsåret 2013, etterlyste vi en beskrivelse av om denne tjenesten samarbeidet med Nasjonal behandlingstjeneste for dyp hjernestimulering. Dette er ikke kommentert i denne årsrapporten. Ber om at det gjøres ved neste årsrapport.

Konklusjon: Anbefales videreført

150415 arl